

REFORMÁTUS

Gyülekezeti tájékoztató

Újság

2008. július

XV. évf. 7. szám

Versenyhelyzet és a versengő ember

A Jákóbról szóló bibliai részeket olvasva az az érzésünk támad, hogy korunk „modern” embertípusával találkozunk az igében. A versenyhelyzetben élő, és abban magát nagyon jól kiismerő ember, aki az adott lehetőségeket kiválóan hasznosítja, aki ha kell, kész a becsület határvonalának átlépésére is, főleg ha környezete ugyanezt teszi. Sokan alig rejtett nosztalgiával mondják, lám ez a kapitalizmus, a demokrácia, azért az előző rendszerben legalább munkája volt mindenkinek (valójában csak munkahelye, hisz az ásó-, kapa- és lapátnyel támasztást, az értelmetlen papírtologatást azért erős túlzás munkának nevezni), most meg a csalók, tolvajok idejét éljük! Mintha nem is az előző rendszer jelmondata lett volna, hogy: Amit a szem meglát, a kéz nem hagy! Aztán épülhettek a nagy családi házak, jobb esetben nyaralók, igaz nem minden vásárolt, de sok minden „szerzett” anyagból. Akkoriban ezekkel nem foglalkozott a sajtó, mert az ismert okok miatt nem is foglalkozhatott. Viszont foglalkozott és foglalkozik Isten igéje. Nem is csak 10-20, vagy 40-50 éve, hanem évezredek óta olvasható, hogy valójában korunk modern embere nem is olyan modern. Sőt nagyon is régi, szinte már kövület. Jákób csaló mivolta, örökös versengése minden nemzedék számára bemutatja, hogy milyen is az örökös versengő, az alkalmakat ügyeskedés, hazugság és csalás árán is a maga javára kihasználni akaró ember.

Már a családi háttér is erre ösztönzi Jákóbot (korunk „Jákóbjait” is sokszor). Izsák, az édesapa, a hagyományos családkép híve és követője akar lenni. Elsőszülött fiát Ézsaut még akkor is támogatja, amikor látja, hogy az nem igazán érti és követi Ábrahám Istenének akaratát. Izsák számára fontosabbak az évszázados családi hagyományok, világ által elfogadott szokásjog, mint az élő Istenbe vetett hitben élt élet bizonyágtétele (napjainkban is mennyi szülő-gyermek kapcsolat áll ilyen alapokon). Rebeka édesanyaként Jákób támogatója. Ő, aki szíve alatt hordta iker gyermekeit, és bizonyára sokat tudna elmondani a megérezésekről, anyagyermek kapcsolatáról. De nem beszél sokat, hanem cselekszik, ha kell, csúsztat, hazudik Jákób érdekében (óh, az édesanyák kegyes hazugságai, amikor az egyikhez gyermekükhöz „édesebb” anyák, mint a másikhoz). Ebben a családi versengésben nő fel a két fiú, s ezt viszik tovább immár felnőtt fejjel is. Az eredmény? Ézsau a környező pogány népek lányai közül választ feleségeket, elkeserítve apját és anyját.

Jákób elmenekül anyja testvérének, Lábánnak házába, elszakadva családjától és az szerető anyai támogatástól. Mindközben egy álombeli látomás Béthel-ben, s egy fogadalom: Ha megsegítesz, Istenem leszel! Jákób választ magának Istent? Nem egészen, de azért hite még csak a „fogadkozás-hit”, amely a „ha, akkor...!” - próbáljuk ki, majd meglátjuk elven - alapul. Mire elég ez a „fogadkozás-hit”? Nem sokra. Egy emlékkő, egy kicsit jobb lelki állapot, nem több. Igaz ez a helyzet évekig tart, hisz Lábánnál évekig nem csal, nem hazudik, sőt megbízható emberként ismerhetik meg. Csak amikor Lábán becsapja, akkor mutatkozik meg, hogy ez a fogadkozás-hit nem képes Jákóbot megőrizni a visszaeséstől. Előtérbe kerül az „én” különböző változatokban: az én becsapott személyem, az én megcsúfolt méltóságom, az én kiszolgáltatott családom, az én.....! sorolhatnánk szinte vég nélkül. És újra éled a csaló életforma, amelynek eredménye a

nagy gazdagság Jákóbnál, a másik oldalon Lábán nyájának elértéktelenedése. Egyre rosszabb viszony Lábán és veje között, amit Lábán leányai csak fokoznak apjuk házi bálványainak ellopásával. Mondhatnánk Jákób méltó hitvestársakat talált! Ezért aztán Jákób visszatérése Kánaán földjére meneküléssé válik. Lehetetlen helyzet, mivel oda menekül, ahonnan menekülnie kellett! De mindennek így kellett történnie? Talán nem, ha Izsák, Rebeka, Ézsau és Jákób valóban komolyan veszik Isten

Székelyudvarhely református temploma
foto: Cs.L.

kijelentéseit. Ha nem a „fogadkozás-hit”, a „segíts magadon, Isten is megsegít” elv alapján élték volna napjaikat. Jákób, a nagyon tehetős, de a lehetetlen helyzetben lelkileg tehetetlen ember, csakis Isten megszólító, s egyben testben megrokkantó, de hitben megigazító kegyelme által lesz ismét cselekvő emberré. Cselekvő emberré, akinek tetteit már nem az önző és csaló lelkület irányítja, hanem az Isten áldó jelenléte. Aki nem szégyell porig alázkodni a számára addig csak vetélytárs Ézsau előtt, sőt még életét is kezébe adja, hisz ő már csak testi mivoltában Jákób, lélekben, gondolkodásában és tetteiben azonban Izráel, az Isten embere. Az Isten embere, pedig nem elvenni akar, nem „szerezni” akar, hanem kész adni! Ha kell, földi javait, ha kell, önmaga életét is. Már nem csak ügyesen felismeri és kihasználja a számára kedvező helyzeteket, hanem felismeri élete nagy kegyelmi helyzetét, akár csak Zákeus, aki házába, életébe fogadja be az Urat, s ezáltal már nem csak modern ember, hanem Isten embere.

Csoma László

Nemcsak kenyérrel él az ember

Olvasandó: Jeremiás próféta könyve 20-21. része

Minden cselekedetnek következménye van. Olyan alapigazság ez, amit tudni ugyan tudunk, de ritkán tudatosítunk olyan mélységben, hogy azután zúgolódás nélkül szembe nézhessünk a következményekkel. Viszont azt is be kell ismernünk, hogy a következményt az ember nem, vagy alig tudja a tett elkövetése előtt kiszámítani. Nem szégyen ez. Jusson eszünkbe Pál apostol vallomása: „Mert most tükör által homályosan látunk, akkor pedig színről színre, most töredékes az ismeretem, akkor pedig úgy fogok ismerni, ahogyan engem is megismert az Isten.” (1. Kor. 13: 12.) Inkább azok hibáznak, akik túlzott önbizalommal a maguk, vagy mások ismereteinek teljességét hangoztatva mutatnak olyan irányt, amelyről később kiderül, hogy rossz, s a vége zsakutca, vagy pusztulás.

Legfontosabb döntését, hitbeli cselekedetét viszont akkor hozza meg az ember, amikor elfogadja, vagy elutasítja Isten. E döntéshez adja Isten segítségül a Szentírást és Szentlelkét.

Az Istenben hívő ember számára viszont mind az apostoli vallomásból, mind a Biblia egészéből az olvasható ki, hogy Isten minden cselekedet következményét ismeri, hibátlanul méri fel. A teremtés rendjének ez az egyik alapja. S abban sem tévedünk nagyot, ha azt gondoljuk, hogy e rendet Isten irányítja, de a mi cselekedeteink is hatással vannak azokra. Bár többnyire nem látványos egy-egy emberi cselekedet hatása, de hosszú távon és összegződve már jelentőssé válhat. (Ezért nem mellékesek a cselekedetek, s az ősi ellenség is ezen a ponton próbálja összezavarni Isten teremtményeinek rendjét kísértéseivel). Isten mindenhatósága viszont képes arra, hogy kiigazításokat végezzen, vagy szabad folyást engedjen az eseményeknek, aszerint, hogy véső szándéka - üdvterve - szempontjából hogyan látja jónak azokat. Ha pedig azt kérdezzük, milyen mértékű Isten törődése a teremtett mindenséggel, illetve velünk, emberekkel, akkor idézhetjük Jézus Krisztus kijelentését, aki tizenkét tanítványának kiküldéskor töb-

bek között azt is mondja: „Nektek még a hajatok szálai is számon vannak tartva” (Mt. 10:30). Ez alapot ad annak, hogy hittel valljuk, Isten nemcsak a mindenség, vagy az emberiség, de az egyes ember sorsa felett is ilyen számon tartó felügyeletet gyakorolva adja oltalmazó kegyelmét, vagy enged teret próbáló, figyelmeztető eseményeknek, amelyekből okulhatunk, vagy másoknak szolgálunk okulásul. Nem egyszerű ezt megérteni, elfogadni, átélni. De a mi keresztyénségünk, Krisztusra alapozott hitünk előtt ott van Isten üdvtervének végcélja, az örök élet, amelyet Fia által készít az őt szeretőknek. Ám ezt csak azok remélhetik, akik nem felejtik el Jézus figyelmeztetését: „Nem mindenki megy be a mennyek országába, aki ezt mondja nekem: URam, URam, hanem csak az, aki cselekszi az én mennyei Atyám akaratát” (Mt 7,21). Végül egy zsoltáridézettel arra utalnék, hogy az Ószövetségben sem csak a földi jó és biztonság várása kapcsolódik az Istenben hívő élethez, hanem a dicsőségbe fogadás, az örökké Istennel maradás is: „De én mindig veled leszek, mert te fogod jobb kezemet. Tanácsod dal vezetsz engem, és végül dicsőségbe fogadsz. Nincs senkim rajtad kívül a mennyben, a földön sem gyönyörködöm másban. Ha elenyészik is testem és szívem, szívemnek kősziklája és örökségem te maradsz, Istenem, örökké! Bizony, elpusztulnak azok, akik eltávolodnak téled. Kiirtod mindazokat, akik elhagynak téged! De nekem olyan jó Isten közelsége! Uramat, az URat tartom oltalmamnak. Hirdetem minden tettetted.” (Zsolt k. 73:23-28).

Ha a fenti “filozófálgatást” nem is fogadjuk el hibátlanak, talán segít abban, hogy a Jeremiással e részben történő eseményeket jobban megértsük, mint értette akkor és ott ő maga. Az előző részben Istentől kapott feladatot -ahogy olvastuk-, túlteljesítette. Nemcsak a kijelölt helyszínen mondta el a próféciát, hanem a templom udvarán is. (Kárhozatos a tétlenség az ÚR szolgálatában, de meggondolandó a túlbuzgóság is, ahogy azt itt is szem-

lélhetjük). Nem térhet otthonába békeséggel. Túlzott buzgóságának következményével szembesülnie kell. Hiszen itt már Pashúr főpap is meghallotta azt. Mint a templom rendjére felügyelő hivatalos személy, úgy ítélte meg, hogy politikai szempontból veszélyes az, amit Jeremiás mond. (Ma azt mondanák Jeremiás szavaira; pánikot kelt). A hatalom fő szempontja pedig többnyire az, hogy az általa teremtett rendet, nyugalmat fenntartsa, akár fegyverek segítségével, erőszakkal is. A legtöbb esetben pedig úgy állítja be tetteit, hogy a nép érdekében cselekszi azokat. (Pedig igazából saját, önös érdekeit tartja szem előtt mindig. Csak többnyire ez hosszabb távon válik nyilvánvalóvá). Pashúr intézkedik. Jeremiást elfogatja, megvereti, és kalodába zárhatja, amely szintén kapu közelében volt felállítva, hogy sokan lássák a megbüntettetett személyt. A szomorú itt számomra az, hogy az ÚR prófétájával szemben gyakorolja hatalmát az ÚR házának főfelügyelője. Pashúr elfelejti, kitől is kapta végső soron tisztét, hatalmát. S hogy nem Isten igazságát ismeri fel a próféciában, hanem kiszolgálja azt a rendszert, amely az ÚR törvényével szembe fordulva gyakorolja hatalmát.

Látszólag nem sikerült megfélemlítenie a prófétát. Amikor elbocsátja Jeremiást, tőle kell hallania, hogy milyen büntetést készít számára Isten. Tettének következményével szembeülnie kell neki is.

Amikor a próféta már kikerül a fogságból és otthonába tér, akkor válik nyilvánvalóvá, hogy mennyire megviselte a rá mért büntetés. Vívódása, panaszaik mélységei és bizonyágtételeinek magasságai jól szemléltetik az olvasó előtt azt a nem könnyen megélhető állapotot, amely a prófétai szolgálatot szinte mindig, de nem ritkán az Istenben elkötelezetten hívő emberre is jellemző, ha nem igazán érti, mit akar tőle az ÚR. Bár azt is hozzá kell tennünk, hogy három részre kell tagolni a 7-től 13-ig terjedő verseket. A 7-től 13-ig terjedő versekben foglaltak más időben hangzottak el, mint a 14-től 18-ig

leírtak. A 13. és 14. vers pedig zsoltáridézet, amit nem a próféta írt, hanem későbbi magyarázó jegyeztek - talán párhuzamként a versek mellé, de később úgy másolták: le, mintha az is része lenne az eredeti szövegnek. Ezekkel egyetemben mégis átérezhető az a folytonos lelki feszültség, amely a prófétai szolgálatra jellemző. Mindaddig ugyanis, amíg a prófécia be nem teljesedik, a próféta csak Istenbe vetett hittel győzheti le magában a bizonytalanságot, hogy helyesen mondta-e a rábízott üzenetet. Másrészt pedig ugyanezen hite által újra meg újra el kell mondania azt, amiért mások kinevetik, ellenségnek gondolják. Jeremiás is átéli, amit századokkal később Jézus (Mt.26:59), hogy terhelő adatokat gyűjtenek ellene, amikre hivatkozva elítélhetik annak az Úrnak nevében, aki elhívta, és szolgálatába állította. Olyan ellentmondás ez Isten népe életében, amitől csak óva inthetjük a keresztyén közösségeket. Elkerülni ezeket a csapdákat csak az segíthet, ha Jézus Krisztus útmutatása ott van vezetetteknek és vezetőknél a tudatában szüntelenül: „De közöttetek ne így legyen: hanem aki nagyra akar lenni közöttetek, az legyen a szolgátok, és aki közöttetek első akar lenni, az legyen a rabszolgátok.” (t. 20: 26-27) **- id. f. -**

- folytatás a következő számban -

A Református Tanulmányi Központ hírei

- Reformované študijné centrum
- Református Tanulmányi Központ
- **E-mail: csoma@copusnet.net**
- 076 74 Drahňov - Deregyő 216,
- Tel.: 056 6282560, 0908 035 094
- Fax: 00421-56-6395396

angol tábor

2008. július 20.-26.

10. ANGOL NYELVTÁBOR + honismereti kirándulás

10-14 éves korosztály ■ Részvételi díj: 1500,- Sk

2008. augusztus 3.-9.

10. ANGOL NYELVTÁBOR + honismereti kirándulás

15-20 éves korosztály ■ Részvételi díj: 1600,- Sk

Jelentkezni a fenti címeken lehet 2008. július 15-ig.

Csoma László
lelkipásztor

Kálvin év 2009

- Tanulmányi kirándulás Svájcba

A Szlovákiai Magyar Református Lelkészegyesület, a Református Tanulmányi Központ és a Magyar Református Lelkészegyesületek Választmánya a Kálvin János születésének 500. évfordulója alkalmából tanulmányi kirándulást szervez 2009. március 20.-27-én. Utunk során felkeressük a svájci reformáció fontos városait, Genf, Lausanne, Bern, Zürich. Szállás a Thun tó melletti Gwatt református konferenciaközpontban (www.gwatt-zentrum.ch).

Részvételi díj 13.500,- Sk, amely tartalmazza az útiköltséget, 7 éjszakai szállást, valamint félpanziós ellátást. Utazás 45 személyes légkondicionált autóbusszal.

Jelentkezni a Református Újság telefonszámán és e-mail címén lehet 2008. augusztus 30-ig.

Szeretetnapló

2009

A Szeretetnapló 2009 szerkesztése megkezdődött, s szeretettel kérjük Nt.Esperes, Lelkipásztor testvéreinket, hogy gyülekezeti alkalmairól, konfirmációkról készült írásaikat, fényképeiket

2008. szeptember 30-ig juttassák el szerkesztőségünk e-mail címére csoma@copusnet.net. Várjuk az esperesi jelentéseket, iskoláink, intézményeink, szervezeteink munkájáról írt beszámolókat. Mivel tisztújítás van folyamatban egyházunkban, külön kérjük az újonnan megválasztott gondnokok nevét, hogy címtárunkat is felújíthassuk.

Köszönettel: a Szeretetnapló szerkesztői.

Szeretetnapló

2009

VILÁGOLDAL

Hitről hívőknek

Izrael államalapítása és a reformátusok (2008-05-16)

(Leer) - A Németországi Evangéliumi-Református Egyház Izrael állam 60 évvel ezelőtti megalapításának emlékünnepe emlékeztet a keresztyének és a zsidók közötti kapcsolatok különlegességére. Az 1948. május 14-én tartott államalapítás jó alkalom, hogy megerősödjünk ennek a kapcsolatnak a fontosságában - hangsúlyozta Jann Schmidt református egyházelnök. A német reformátusok egyházi alkotmányában is szó van erről a különleges kapcsolatról. Az egyházi alkotmány 1. §-ában már ezt lehet olvasni: "Isten Izraelt saját népévé választotta és soha nem vetette el. Ő az, aki Jézus Krisztusban az egyházat felvette szövetségébe. Ezért az egyház lényegéhez és feladatához tartozik, hogy keresse Izrael népével a találkozás és a megbékélés alkalmait". Ebből az egyházalkotmányi alapállásból kiindulva a német reformátusok elutasítják a zsidómissziót, egyúttal komolyan veszik egyházuk és a keresztyénség szerepét a büntudat kialakításában. A zsidó-keresztyén párbeszédnek a leghatározottabban folytatódnia kell álláspontjuk szerint. A német reformátusok a zsidó állam megalakítása évfordulója tiszteletére kiállítást nyitnak meg, melynek címe: "A menóra - séta Izrael történetén át". Erre először a nürnbergi református gyülekezetben, majd a leeri városházán, ezután a nordhorni kolostorban kerül sor. Az egyházelnök körlevelében arra kéri a gyülekezetek lelkészeit és presbitereit, tartsanak rendszeresen könyörgéseket az Izraelben és Palesztinában élő emberekért. (reformiert.de, 2008-05-16 - békefy)

Orosz zsidók megdöbbenése az izraeli Újszövetség-égetés miatt (2008-05-22)

(Moszkva) - Oroszországi zsidó közösségek megdöbbenéssel értesültek arról, hogy az izraeli városban, Or Jehudában ortodox zsidók újszövetségi könyveket égettek el. A megdöbbenésnek az orosz sajtóban is hangot adott az Oroszországi Zsidó Közösségek Szövetségének szóvivője, Boruh Gorin. Sajtónyilatkozatában utalt arra, hogy a zsidó történelemben mindig is barbár dolognak tartották a könyvégetést. A helyi zsinagóga előtt jesiva-diákok gyújtották meg a keresztyének szent könyveit, melyekből több százat gyűjtöttek össze az elmúlt hét során. Eric J. Greenberg rabbi emlékeztetett arra, hogy pontosan a zsidó embereknek nem szabad feledniük a Talmud és a Tóra tragikus égetését, sőt éppen ezért még fokozottabban kell tiszteletben tartaniuk a más hiten lévők szent könyveit. (interfax.religion, international herald tribune, 2008-05-22 - békefy-röhrig klaudia)

Új református újság Svájcban (2008-05-30)

(Zürich) - Pénteken jelent meg a reformiert = református című újság első száma Zürichben. A lap négy újság egyesítéséből született: a zürichi, az aargau, a graubündeni egyházi híradó és a berni saemann egyesült benne. A négy kanton református háztartásaiba 700 000 példányban jut el majd. A lap kifejezett célja, hogy a német Svájc területén élő reformátusok mértékadó újságja legyen. A havilap jelenleg 12 oldalon jelenik meg. A lap újságírói továbbra is meg akarják őrizni függetlenségüket az egyházi vezetéssel szemben és kritikus gondolkodásra kívánják serkenteni olvasóikat. A református című lap nem vállal közösséget semmiféle PR-tevékenységgel vagy valamiféle rosszul értelmezett udvari újságírással. "Arról van szó, hogyan értelmezzük az életet és a hitet, s hogyan éljük meg ezek kapcsolatát. A mai problémákat a Biblia fényében szeretnénk kezelni" - nyilatkozta Rolf Kühni lelkész, a vállalkozás elnöke. A lapkészítő újságírók arra a kérdésre kívánják keresni a feleletet, mit jelent ma reformátusnak lenni. (Livenet.ch, 2008-05-30 - békefy)

Indiai színésznő keresztyén hitre tért (2008-06-02)

Az indiai evangéliumi-protestáns internetes hírügynökség, a christianmessenger.in jelentése szerint a közismert indiai színésznő, Nagma, aki 1993-1997 között számos tamil, telugu és hindi nyelvű filmben szerepelt, bejelentette: keresztyén hitre tér, s ezt azon az imatalálkozón hozta nyilvánosságra, amit az amerikai Vijaya Park Hotelben tartottak. A találkozón a színésznő közölte még: szeretné mindenütt az evangéliumot hirdetni, ahová csak Isten vezet. Nagma meglepte az imaalkalom résztvevőit alapos bibliaismeretével. Az imatalálkozó a színésznőt olyan mélyen megérintette, hogy egy órán át feszült figyelemben tudta tartani hallgatóit. Elmondta, milyen nagyot csalódott a politikában és politikusokban, és élete egy részében az öngyilkosság gondolatáig is eljutott. Ekkor kezébe került a Biblia, elkezdte olvasni, s ez megváltoztatta életérzését, egész gondolkodását. (AssistNews, 2008-05-31 - békefy)

Egyértelmű döntések az egységes Magyar Református Egyház újjászületése érdekében

Pápán ülésezett a Generális Konvent 2008. június 18-20-án

Mintegy öt évvel ezelőtt sokan fanyalognya fogadták a Generális Konvent összehívását. A kételyek legfőbb okát az jelentette, hogy a magyar reformátusság egységesülésének addigi kísérletei látszólag nem vezettek eredményre. A Magyar Református Világszövetség által rendezett világtalálkozók sokat vesztekke vonzerejükből. A Magyar Református Tanácskozó Zsinat az énekeskönyv és a néhány értékes kiadvány megjelentetése mellett megmaradt a tanácskozások szintjén. Az egységesülési folyamatban még egy fórum megteremtése nem látszott célravezetőnek, kiváltképpen azok számára nem, akik személyükben elkötelezettek, vagy érdekeltek voltak valamelyik már addig létrejött szerveződésben. A türelmes szolgálat azonban lassan meghozza a remélt eredményt. Az is látható, hogy az előző kezdeményezéseknek is fontos szerepe volt, hiszen ezeken a találkozókon, tanácskozásokon került egymáshoz közel a Kárpát-medence magyar reformátusságának különböző tisztségeket viselő vezetősége. Igaz, több száz éve velünk él és szolgál Felvidéken mintegy 8-9 ezres szlovák ajkú református közösség. De az elmúlt évszázadok tesznek bizonyosságot arról, hogy amint az előző századokban nem történt meg ezen gyülekezetek elmagyarosítása – sőt a szlovák gyülekezetek és hívek létszáma növekedett – úgy a mostani egységesülés sem jelent nyelvi fenyegetést számukra. Lapunk hasábjain teljes terjedelemben közöljük a Pápán tartott tanácskozás híryanagát, mivel az 1920-as feldaraboltatásunkat követően Isten kegyelme újra lehetőséget ad az egységes szervezeti keret helyreállítására. Legyen övé a dicsőség!

GENERÁLIS KONVENT: Eddigi eredmények, következő lépések (2008-06-19)

Június 19-én csütörtökön a Kárpát-medencei Magyar Református Generális Konvent (GK) délelőtti ülését Péntek László mezőföldi esperes áhitata vezette be. A lelkipásztor a napi újszövetségi íge kapcsán ígehirdetésében azt hangsúlyozta, hogy csak azok képesek az összefogásra, akik Krisztus áldozatának a titkát megértik, és csak azok a gyülekezetek képesek a növekedésre, amelyeknek a tagjai szeretetben tudnak a másik felé fordulni.

Bölcskei Gusztáv tiszántúli püspök, a Magyarországi Református Egyház (MRE) Zsinatának lelkészi elnöke a GK keretében folyó közös munka eredményeit és tervezett következő lépéseit bemutató előterjesztésében elmondta, hogy bár a Trianont követő évtizedekben egymástól elszigetelten fejlődtek a magyar református egyházak, de hittani különbözőségeik nincsenek, és a lelki, történelmi együvé tartozás tudata is elevenen él közösségeinkben. A GK célja a kialakult különbözőségeik csökkentése. Bölcseki püspök beszámolójában hangsúlyozta, hogy nem előzmények nélküli törekvés ez, hiszen az 1991-ben megalakult Magyar Református Világszövetség, valamint az 1995-től működő Magyar Református Egyházak Tanácskozó Zsinata is ezért jött létre. A GK újdonsága abban áll, hogy nem az előbbiekhöz hasonló egyesületként, vagy "konzultatív, reprezentatív és demonstratív szervezetként", hanem a Kárpát-medencei magyar református egyházak, egyházkerületek és egyházmegyék hivatalban lévő elnökségeinek a Magyar Református Egyház egységét munkáló tanácskozó és javaslattevő testületként működik, és tagegyházai együttműködési feltételrendszerét a belső egyházi törvények és megállapodások jelölik ki, tagjai mandátummal rendelkező, választott tisztségviselők. Az előterjesztő az együttműködés eddig megvalósult példái között említette a kettős állampolgárság kérdésében tett közös megnyilatkozást, a magyarországi és határon túli lelkipásztorok kölcsönös vendégforgalmait, az árvízi segítségnyújtást és a kárpátaljai nyugdíjas lelkészek közös támogatásának tervezetét, vagy annak a törvénynek a megalkotását, amely a magyar református hívek egységét deklarálja azáltal, hogy minden, "a világ bármely részén élő, magát magyar reformátusnak valló és ezt kinyilvánító egyháztagot" az MRE tagjának tekint. Bölcseki Gusztáv végezetül hangsúlyozta: ha a GK pápai ülése meghozza azt a döntést, hogy a közös alkotmányt a tagegyházak számára elfogadásra javasolja, akkor a ratifikáció után 2009 tavaszán sor kerülhet arra az alkotmányozó zsinatra, melynek eredményeképpen létrejöhet az egységes Magyar Református Egyház.

Márkus Mihály dunántúli püspök a jövőre tervezett Kálvin-emlékvé bizottságának munkájáról számolt be. Részletes tájékoztatást adott Kálvin művei és a reformátort bemutató ismeretterjesztő munkák kiadásának előkészületeiről. Ezekhez kapcsolódóan hangsúlyozta, hogy a bizottság határozott szándéka, hogy a megjelenő Kálvin-kommentárok minden Kárpát-medencei parókiára eljussanak. Az előterjesztő azt is elmondta, hogy a Magyar Posta az emlékvéhez kapcsolódó bélyeg, a Magyar Nemzeti Múzeum emlékérem kiadását tervezi.

A GK résztvevői a délután folyamán a közös egyházalkotmány tárgyában folytatják a tanácskozást. K. S.

GENERÁLIS KONVENT: A közös alkotmány tervezete (2008-06-19)

Június 19-én csütörtökön, délutáni ülészakán a Kárpát-medencei Magyar Református Generális Konvent (GK) a közös egyházalkotmány tervezetét tárgyalta. A szövegjavaslatot Kocsis Márta, a Magyarországi Református Egyház Zsinatának jogtanácsosa, a GK Egyházalkotmányi Bizottságának tagja ismertette. Az alaptörvény preambuluma kifejti, hogy „a magyar reformátusság a reformáció korától kezdődően mindig több ország területén és több állam szervezeti keretei között élt”, majd történeti áttekintést ad erről. Az alkotmány rögzíti a közös hitéleti alapokat és hitvallásokat, az egyháztagság feltételeit, az egyházigazgatás alapelveit és a szervezeti egységeket (egyházközség, egyházmegye, egyházkerület, országos egyház). Az egyházi szolgákról szóló rész szerint az egymás által elismert intézményben diplomát szerzett, és az egységes lelkészképzéstől vizsgának eleget tett, felszentelt egyházi szolgá a Magyar Református Egyház lelkészének tekintendő. A javaslat az egyházfegyelem kérdésében a tagegyházak fegyelmi határozatainak hatályát kiterjeszti a többi tagegyházra is. A tervezet kimondja, hogy a Magyar Református Egyház a csatlakozó részegyházak, azaz az országos egyházak zsinati közössége, ennek a közös zsinatnak pedig, amit a mindenkori GK hív össze, alkotmányozó és törvényhozó funkciót biztosít. A Kárpát-medencei református egyházak egységét kifejező alkotmánytervezet a tagegyházak zsinatai által történő előzetes ratifikáció, majd a jövő tavasszal esedékes alkotmányozó zsinat kedvező döntése után léphet hatályba. Az egységes Magyar Református Egyházhoz a Kárpát-medencén kívüli egyházak valamely – általuk tetszőlegesen megválasztott – ratifikáló egyház útján csatlakozhatnak.

Az ülésen a Szlovákiai Református Keresztyén Egyház képviselői aggályukat fejezték ki amiatt, hogy a Magyar Református Egyház tervezett alkotmánya sértheti a Kárpát-medencében élő, de nem magyar nemzetiségű, azonban a velük egy egyházban élő reformátusok érzékenységét, és veszélyeztetheti egyházuk egységét. A GK a javaslat preambulumban mindenki számára megnyugtató módon rendezte ezt a dilemmát oly módon, hogy a preambulumban hangsúlyozza: a magyar reformátusok „az egységet és az összetartozást soha nem vonták kétségbe, mint ahogy a nem magyar anyanyelvű reformátusokkal való egységet sem”.

A GK a holnapi nap folyamán a közös liturgia és a közös konfirmációs anyag körvonalairól tárgyal majd, végül egy közös nyilatkozat elfogadásával zárja idei tanácskozását. K.S.

GENERÁLIS KONVENT: A közös istentiszteleti rend körvonalai (2008-06-20)

Június 20-án reggel Balogh Tibor somogyi esperesnek az Ézs 28,16-22 alapján elmondott ígéhirdetésével kezdődött a Kárpát-medencei Magyar Református Generális Konvent (GK) tanácskozása. A lekipásztor hangsúlyozta, hogy amikor Izrael népe megtartotta Isten parancsolatit, jóra fordult a sorsa, és a mi népünket is arra biztatja, hogy „forduljunk el végre mi is a bálványoktól, a mindenféle értéket elsöpörni akaró eszmeáramlatoktól, és forduljunk ismét Isten Igéje felé”.

Ezen a napon a közös istentiszteleti rend alapelveiről tanácskozott a testület. Fekete Károly debreceni teológiai tanár a GK Liturgiai Bizottságának tagja hangsúlyozta, hogy munkájuk célja nem egy egységes liturgiai forma bevezetése - hiszen nem akarnak „senkire semmit ráerőltetni” -, hanem csak az istentisztelettel kapcsolatos alapelvek megfogalmazása és egy istentiszteleti példatár megalkotása. Egyházunk folyóirata, a Confessio idei második, a GK-re megjelent rendkívüli száma is közzé teszi ezeket az előterjesztő által is ismertetett alapelveket. A tanulmány részletesen szól a református istentisztelet sajátosságairól és tényezőiről, az ígéhirdetésről és a sákramentumokról, a gyülekezeti tagok részvételéről, a bűnvallás és a feloldozás szükségességéről, a hitvallásról, az adakozásról és a hirdetésről. A javaslat lehetőséget ad a gyülekezeteknek arra, hogy ne saját szakállukra kísérletezzenek új liturgiai formák bevezetésével, hanem átgondolt, tiszta kutatási háttérrel rendelkező koncepció mentén vezessenek be valami újat - fogalmazott a teológiai professzor. Márkus Mihály dunántúli püspök előterjesztésére a GK egy, a jövőben megalkotandó közös konfirmációs anyag kidolgozásáról határozott.

Az ez évi GK végezetül zárónyilatkozatot fogadott el, melyben hírül adja: a Magyar Református Egyház alkotmányát végső döntésre előkészítette, jövő év májusára pedig összehívja az azt elfogadó Alkotmányozó Zsinatot. A résztvevők kifejtik, hogy az egyesülés nem öncél, hanem az evangélium hitelesebb hirdetésének eszköze; és hálát adnak azért, hogy „a már eddig is megélt közösség jelei: egymás meglátogatása, istentiszteletek közös ünneplése, egymás terheinek hordozása, a közös örömeiben való osztozás természetesen módon megszűntetik és lebontják a földrajzi, politikai és embereket elválasztó határokat”. K. S.

GENERÁLIS KONVENT: Zárónyilatkozat (2008-06-20)

A Kárpát-medencei református egyházmegyék és egyházkerületek elnökségeinek tanácskozó testülete, a Generális Konvent 2008. június 18-20. között Pápán ülésezett, hogy a Magyar Református Egyház alkotmánytervezetét végső formába öntse. Örömmel és Isten iránti hálaadással adjuk hírül, hogy az elvállalt feladatot a Biblia évében Isten segédelmével elvégeztük, és részesei lehetünk az egységes Magyar Református Egyház újjáalakulásának.

A Generális Konvent 2009. májusára összehívja az újraegyesülő Magyar Református Egyház Alkotmányozó Zsinatát. A várva várt egység újból megteremtésének igénye nem pusztán formalitás, hanem élő közösségünk természetes megjelenése. Az egyesülés nem öncél, hanem eszköze az evangélium hitelesebb hirdetésének. Az egyháznak a folyamatos megújulás útját kell járnia.

Hálát adunk azért, hogy a már eddig is megélt közösség jelei: egymás meglátogatása, istentiszteletek közös ünneplése, egymás terheinek hordozása, a közös örömeiben való osztozás természetesen módon megszűntetik és lebontják a földrajzi, politikai és embereket elválasztó határokat.

Kérjük az Alkotmányozó Zsinatot, hogy a megkezdett úton továbbhaladva fogadja el a Magyar Református Egyház alkotmányát. Készüljünk a Zsinatra, ünnepeljünk együtt, kezdjünk közösen újat az evangélium szolgálatában!

Soli Deo Gloria - Egyedül Istené a dicsőség!

Pápa, 2008. június 20.

www.reformatus.hu

GYÜLEKEZETEINK életéből

Készülődés Pünkösdre Jabloncán és Szádalmáson

Jézus Krisztus mondott, hanem azt mondja, meggyőző erővel. Pünkösdkor tehát hirdessük, hogy a Szentlélek érteti meg velünk Krisztus kereszthalálának értelmét, s ezáltal bűnbánatra és megtérésre indít, szolgálatba áll itt és felelőséget ébreszt bennünk.

Hisszük, hogy ezek az alkalmak közelebb hozták és érthetőbbé tették a Pünkösöd üzenetét és a Szentlélek munkálkodását gyülekezeteinkben és életünkben.

„És én kérem az Atyát, és más vigasztalót ad nektek, hogy veletek maradjon mindörökké“ /Jn 14:16/

„Ama vigasztaló pedig a Szentlélek, akit az én nevemben küld az Atya, az mindenre megtanít majd titeket, és ezetekbe juttatja mindazokat, amiket mondtam néktek.“ /Jn 14:26/

Varga Zoltán

Április 27-én és május 4-én vasárnapokon délután felváltva került sor a két gyülekezet templomában a közös készülődésre a Pünkösdi ünnepkörre. Az alkalmak abból a gondolatból születtek, mintha a többi nagy ünnepeink mellett háttérbe lenne szorítva ez a fontos ünnep. Pedig tudjuk, hogy milyen fontos üzeneted hordoznak magukban a pünkösdi események a Krisztus Egyháza, gyülekezeteink és mindannyiunk számára. Ezt közösen felismerve a látogatott el a szádalmási gyülekezetbe a szomszéd jabloncai testvér gyülekezetből **Siposné Várady Klára** lelkipásztor, hogy közelebb hozva a pünkösöd üzenetét, a Szentlélek munkáját gyülekezeteink életében. Egy héttel később pedig a jabloncai gyülekezetbe látogatott el a **Varga Zoltán** szádalmási lelkipásztor. Az elmélkedések során hallhattuk, hogy a Szentlélek Krisztusról tesz bizonyosságot, megleveníti az Egyházat és szolgálatra indít. Amit a tanítványok hitük gyengesége miatt Jézus testi jelenlétében nem hordozhattak el, azt a Szentlélek megvilágosítja előttük és elvezeti őket minden igazságra. Szentlélek nélkül mindaz, amit Jézus Krisztusról tudunk csak tan, ismeret, amelyet Ő tehet erővé. A Szentlélek nem mást mond, mint amit

B I B L I A O L V A S Ó

u e z é r f a n a l

1.	P.	Ez 20, 1-17	A U G U S T U S	Mt 23, 8-14
2.	Sz.	Ez 20,18-31		Mt 23,15-22
3.	V.	Ez 20,32-49		Mt 23,23-28
4.	H.	Ez 21, 1-17		Mt 23,29-35
5.	K.	Ez 21,18-32		Mt 23,36-39
6.	Sz.	Ez 22, 1-22		Mt 24, 1-14
7.	Cs.	Ez 22,23-31		Mt 24,15-22
8.	P.	Ez 23, 1-21		Mt 24,23-35
9.	Sz.	Ez 23,22-35		Mt 24,36-44
10.	V.	Ez 23,36-49		Mt 24,45-51
11.	H.	Ez 24, 1-14		Mt 25, 1-13
12.	K.	Ez 24,15-27		Mt 25,14-23
13.	Sz.	Ez 25		Mt 25,24-30
14.	Cs.	Ez 26		Mt 25,31-40
15.	P.	Ez 27		Mt 25,41-46
16.	Sz.	Ez 28, 1-19		Mt 26, 1-5
17.	V.	Ez 28,20-26		Mt 26, 6-13
18.	H.	Ez 29		Mt 26,14-19
19.	K.	Ez 30		Mt 26,20-29
20.	Sz.	Ez 31		Mt 26,30-35
21.	Cs.	Ez 32, 1-16		Mt 26,36-46
22.	P.	Ez 32,17-32		Mt 26,47-56
23.	Sz.	Ez 33, 1-20		Mt 26,57-68
24.	V.	Ez 33,21-33		Mt 26,69-75
25.	H.	Ez 34, 1-10		Mt 27, 1-10
26.	K.	Ez 34,11-31		Mt 27,11-18
27.	Sz.	Ez 35		Mt 27,19-25
28.	Cs.	Ez 36, 1-12		Mt 27,26-32
29.	P.	Ez 36,13-23		Mt 27,33-44
30.	Sz.	Ez 36,24-38		Mt 27,45-56
31.	V.	Ez 37, 1-14		Mt 27,57-66

Alsómihályi

köszöntő

Ez év június 15-én, kicsit megkésve bár, de annál nagyobb szeretettel köszöntöttük gyülekezetünkben 80. születésnapja alkalmából szeretett asszonytestvérünket, öz. Tarbaj Ferencné, akit a legtöbben csak Ibolyka néni néven ismernek és emlegetnek, s ez év június 6-án ünnepelte meg népes családja körében ezt a szép jubileumot. Istennek adunk hálát, mert kedves asszonytestvérünk gyülekezetünk egyik tartópillére, mozgatórugója, egész életében Istenben bízó életet élt, s ezért örvendezünk mi is, hogy ezt a szép kort hitben megérhette. Sokszor tették próbára az élet gondjai. Bár most is betegségekkel küzd, mégis, amint lehetősége van, velünk van az istentiszteleti közösségben, családjával egyetemben. Ez ünnepi alkalommal a gyülekezet lelkipásztora köszöntötte a 90. zsoltár 10. és 17. versével:

„Életünk ideje hetven esztendő, vagy ha több, nyolcvan esztendő, és nagyobb részük hiábavaló fáradság, olyan

gyorsan eltűnik, mintha repülnénk. (...) Legyen velünk Istenünknek, az Úrnak jóindulata! Kezeink munkáját tedd maradandóvá, kezeink munkáját tedd maradandóvá!”

A lelkipásztor köszöntő szavaiban megemlékezett az elmúlt 80 esztendő legfontosabb állomásairól, melyek mind a világtörténelemben, mind asszonytestvérünk és az alsómihályi gyülekezet életében sok próbatételről, küzdelemről és változásról tanúskodnak.

Ezután a gyülekezet gondnoka, Szathmáry György átadta a gyülekezet szerény ajándékát, amelyet Ibolyka néni a megatódottságtól elszorult hangon köszönt meg.

Áldott alkalom volt ez mindnyájunk számára, amely annak is bizonyosságát adta, hogy egy gyülekezet sok szolgálatot el tud végezni, de örömteli eseményekben is bővelkedik, amelyért legyen Istené a dicsőség!

-gysz-

Hittanévzárót tartottunk

RUNYA

Mint minden iskolai tanév végén, így ebben az esztendőben is **2008 június 15-én** 10:00 órai kezdettel hittanévzáróval egybekötött ünnepi istentiszteletet tartottunk. Az igehirdetés szolgálatát **Nt. Nagy Andrea** lelkipásztornő hirdette az 5Mózes 6,1-9 alapján.

hittanévzáró a Runya-i templomban

Ezután következett a gyermekek bizonyágtétele, mikor számot adtak mindarról, amit az elmúlt tanévben elsajátítottak a hittanórákon.

Énekes, bibliai történeteket is felvonultató szolgálatukat a gyülekezet közössége nagy szeretettel fogadta.

hittanévzáró együtt a runyai hittanosokkal

HANVA

2008 június 15-én 11:00 órai kezdettel Hanván is elbúcsúztunk a 2007/2008-as tanévtől. Az igehirdetés után a mintegy 45 gyermek és fiatal 3 csoportban, 10-10 percben idézte fel a gyülekezet számára a hittanórák hangulatát, felidézve énekeket,

hittanévzáró Hanva-1-4.évfolyam

történeteket és mindazt, mellyel gazdagabb lett hitben való ismeretük és tudásuk.

Ünnepi istentiszteletünkön vendégként köszönthettük a Sajósenye-i Szeretetotthon lakóit, kiket gyülekezetünk Női Kórusa a templomi alkalmat követően szeretetvendégséggel fogadott. Mindezt legyen hála és dicsőség a Mindenható Istennek!

Nagy Andrea

hittanévzáró 2. osztályosok

GYŰLEKEZETÉPÍTŐ CSENDES HÉTVÉGE az elszakított országrészben

Méntelek és Hetényegyháza két kis gyülekezet Magyarországon, amely társegyházaként él együtt. Néhány éve még a gyülekezet fizetőképtelenségének rémével kellett szembenéznünk. Ma már Isten kegyelméből olyan növekvő közösséggé válhatott az összesen 60 választót számláló gyülekezet, amelynek bevételei tavaly már meghaladhatták a kiadásokat.

A gyülekezetépítés legfontosabb kérdéseiről gondolkodtunk közösen a gyülekezet 12 munkatársával négy napon át Gömörországban.

A berzétei, jólési, kőrösi és rudnai gyülekezetek és lelkipásztoraik szeretete, el- és befogadása, kedvessége, őszintesége nemcsak meghatóan gondoskodóvá és emlékeztetővé tette a munkatársi napokat a számunkra, hanem tanított is minket. Feltűnő volt az a bizonyosság, amit a gyülekezet önmagában is hordozott a megmaradni akarásával, a magyarságával és hűségével.

De számomra hasonló tanítás volt a lelkipásztor-házaspár élete és szolgálata. Figyelmük és gondoskodásuk, őszinte nyíltságuk és humoruk, a már-már az önfeladás határát jelentő áldozatvállalásuk, a hit mai útjának töretlen keresése a diakóniában misszióban csakúgy, mint a mindennapok küzdelmeiben, és harcuk a nemzeti önazonosságtudat megerősödéséért, bizony több volt, mint elgondolkodtató. Mindez pedig nem nagy füsttel,

nem a látványosság hamiskás, de jó ízével, hanem derűvel és csöndes imádsággal történt. A gyülekezet elképzeléseinket felülmúló vállalkozásait csöndes és bölcs derűvel hordozta és szenvedte csöndesen a gyülekezet lelkésze, amíg konkrétan nem kértük, meséljen ezekről...

Sok tekintetben épültünk e négy nap során. Egyfelől számos nehéz kérdésre kerestünk és találtunk alkalmas választ közös vita és útkeresés során, amelyekből egy szívvel, egy lélekkel állhattunk fel. De ennél többet ajándékozott nekünk Atyánk. Mudi Róbert nagytiszteletű úr és Mudi Henrietta nagytiszteletű asszony élete és szolgálata számunkra sok tekintetben példát adott a megélt hit és a nemzethez való tartozás felelősségének tekintetében.

Mi ezekkel a kavargó, de jó érzésekkel tértünk haza.

Még mindig szétválasztanak minket, a már szabadon járható, de érezhetően mégis külön világot jelentő határok. Ugyanakkor ami összeköt bennünket, az egy közösséghez

tartozás, amit jól mutatnak közösen beszélt nyelvünk és nemzetünk közös jelképei, valamint az imádság ereje és lehetősége, ami képessé tesz arra minket, hogy az olykor áthidalhatatlan távolságok a mindennapokban élő testvérkapcsolatot jelenthessenek.

Köszönjük az ottlét lehetőségét!

Ferenczi Zoltán lelkipásztor
Méntelek-Hetényegyháza
(Magyarország)

Segítség szenvedélybetegeknek....

Arra való tekintettel, hogy az utóbbi időben egyre több gondot okoz a függőségek terjedése – alkoholizmus, kábítószer és a játékautomaták, szeretnék említést tenni egy keresztyén intézményről, ahol van lehetőség gyógyulni ezekből a függőségekből. Férfiak számára működik.

Az intézetet közvetlen közelségből ismerem, mivel segítőként bekapcsolódom az itteni szociális munkába.

Az otthon az 1995 – ös évben kezdte meg tevékenységét 18 férőhellyel. Ez a munka 2005 – től Nagykeszin folytatódik, ahol erre a célra teljesen új épület készült az elismert európai normák szerint. A kétszintes építményen lassan befejeződnek a belső munkálatok, amelyekben a gyógyuló kliensek is részt vesznek munkaterápia keretében.

A fent említett szenvedélybetegségekből folyamatosan

gyógyulnak itt a rászorulóik igazán jó eredményekkel. Az elmúlt évben kezelték közül is 9 – en teljesen tisztán élnek kint, 8 – an pedig még utókezelésben részesülnek.

Személyesen is látom, hogy az itteni jó eredmények magyarázata az, hogy mindenkihez valódi Isten szeretettel viszonyulnak, amit az Isten gyógyulással áld meg. Senkit sem kényszerítenek a hitre, maximálisan tiszteletben tartják ebben a tekintetben a szabad akaratot. Ennek ellenére nem egy kliens megtért teljes szívvel Istenhez, látva és átélve a Szócs lelkész házaspár szeretetteljes viszonyulását, akik az intézetet irányítják.

Aki szeretne gyógyulni ebben az otthonban, érdeklődhet a következő telefonszámokon: 0357797150, 0905140037.

ladmóci gyermekkar

VI. Ladmóci kórustalálkozó

Ez év május 18-án, Szentháromság vasárnapon, ismét megrendezésre került, immár hatodik alkalommal, a ladmóci kórustalálkozó, amely a jelentkező kórusokat tekintve, egyre szélesebb körben válik ismertté. Nagy erőfeszítést, összefogást, szervezőkészséget kíván egy-egy ilyen alkalom gördülékeny lefolytatása, amelybe kívülállóként egyébként kevesen látnak bele. A ladmóci gyülekezet kis közössége évek óta tartó templomfelújítása önmagában is embert próbáló feladat, s ezért Istennek adhatunk egyedül hálát, hogy a lekipásztor, gyülekezetével karöltve, családja teljes támogatásával és segítségével, Krisztusban bízva, ismét sikerrel szervezte meg a találkozót.

Ez alkalommal is Nt. Csoma László hirdette az Igét, majd pedig következett a kórusok szereplése. Spisák Mária egy rövid beszédben visszaemlékezett arra, hogy valójában ez a kezdeményezés azzal a céllal indult, hogy a gyülekezeti éneklés új erőre kaphasson, hogy a gyülekezetekbe visszatérjen az éneklés öröme. Hat év után úgy látja a helyzetet, hogy a kórusok ezt a célt igyekeznek elérni, s hogy ezáltal a már elfeledett, ritkán énekelt énekek ismét visszatérhetnek méltó helyükre, a templomokban felcsendülve.

A zsoltárok és dicséretok feldolgozásai, melyeket ma már ritkán énekelnek a gyülekezetek, éppolyan sikerrel csendültek fel, mint a lekipásztor családjának színvonalas zongora-, furulya- és klarinét koncertje. Néhány kórus egy-egy „meglepetés-darabbal” is készült, így,

kisgéresi református kórus

sátorlajaujhelyi református kórus

ifj. Spisák István és Marica

mokcsakerézi Imola dalkör

kiskövesdi református énekkar

nagykaposi református kamarakórus

egerlövő-mezőkövezsdi református kórus

nagykaposi Erdélyi János Vegyeskar

kassai református kórus

ladmóci református énekkar

bár sok zenemű hangzott el egymás után, mégis az egész műsor friss, élénk hangulatot árasztott, s szinte észrevétlenül röptültek az órák, gyakorta felharsanó, elismerő tapsal övezve.

A kórusok a következő sorrendben léptek a közönség elé:

- ladmóci gyermekkar
- kiskövesdi református kórus
- sátoraljaújhelyi református kórus
- mokcsakerézi Imola dalkör
- kiskövesdi református énekkar
- nagykaposi református kamarakórus
- egerlövő-mezőkövezsdi református kórus
- nagykaposi Erdélyi János Vegyeskar
- kassai református kórus
- ladmóci református énekkar.

Nt. Spisák István ez alkalommal köreinkben köszöntötte Nt. Nagy Zoltánt, aki az elmúlt hat évben minden kórustalálkozóon részt vett, legtöbbször kórusai kíséretében, most azonban hitvestársával érkezett, mivel a gyülekezetek kórusai más felkéréseknek tettek eleget. A zsúfolásig megtelt templomban megjelentek fennállva, az ároni áldást énekelve köszönték meg a lelkipásztor eddigi támogatását.

A kórusok fellépése után következett az emléklapok átadása, majd pedig Süll Kinga egyházenész köszöntötte a résztvevőket, s elmondta, más egyházmegyékben megoszlik a teher, mindig más gyülekezet ad otthont az ilyen nagyságrendű találkozóknak, itt pedig hat éve ugyanaz a gyülekezet, ami mindenképpen nagy áldozatkészséget követel. Felvetette azt a kérdést, miért éppen Szentháromság vasárnapon van megrendezve ez a kórustalálkozó – majd kifejtette, hogy ezzel a vasárnapal lezárul az ünnepes félév, s ennek méltó befejezése ez a találkozó.

A találkozó egy közös mű eléneklésével zárult: Üzenet a Kék Bolygónak.

Az együttlét és ismerkedés a szeretetvendégségen folytatódott, s elhangoztak az ígéretek: jövőre ismét visszajövünk. Legyen ezért a Mindenható Istené a dicsőség, aki az Ő kegyelmében ilyen áldott alkalmakra ad lehetőséget.

-gysz-

Megemlékezés Karosban

A Magyar Igazság és Élet Pártja Karcsai Ifjúsági tagozata valamint a Karosi Református Egyházközség az idén is megemlékezést tartott az I. világháborúban elesett hőseink emléktáblájánál, mely a helyi református templomban található. Az eseményre 2008. június 15-én kissé borongós időben, de szép számú érdeklődő előtt, - akik megtöltötték a Bodrogló legmagasabb pontján lévő református templomot - került sor. Az idén már hat szervezet helyezte el koszorúit az emléktábla alatt.

A délutáni hűvösebb idő ellenére sokan sétáltak fel a székely kapuval kezdődő ösvényen, a XIX században épült templomhoz. Ökumenikus istentisztelettel kezdődött a rendezvény, a gyülekező énekek és a nemzeti imádságunk, a Himnusz eléneklése után Vincze Marianna - karosi református lelkész - köszöntötte az egybegyűlteket és egy ige felolvasása után megemlékezett az első világháborúban elesett hőseinkről. „Ezek a katonák, noha nem akartak fegyvert fogni másokra, és mások életét kioltani, de érezték és tudták, hogy szülőföldjükért, családjukért, szeretteikért küzdenek, védelmezik a magyar hazát”.

Szemerszki Mihály atya, görög-katolikus parókus az apostoli hitvallás elmondása után könyörgésben kérte az elhunytak és az emlékezők lelki üdvösségét. Szűcs Zsolt római katolikus atya imádkozott hőseink lelki üdvéért, akik életüket adták hazájukért, és megáldotta - a nevüket viselő - emléktáblát.

Ezt követően Szabó Ágnes - karcsai református lelkész - Gyóni Géza: Üzenet a kedvesnek - című versét szavalta el.

Pocsai Ferenc - makkoshotycai református lelkész - a hitről beszélt, arról, hogy mit is jelent számunkra a hit és hogyan értelmezték az apostolok, és hogyan értelmezi a ma embere. Hogyan lehetünk hűek hitünkhöz, még akkor is, ha már nem látunk semmi reményt sorunk jobbra fordulásában. A római birodalomban a keresztényeket égő fáklának használták a gladiátor viadalokon,

ezért sokan feladták hitüket, de voltak, akik továbbra is bizakodtak és reménykedtek egy szebb kor eljövételében. Ez a kor eljött, de az ember hite ismét megingott, a szívekbe beférkőzött az önzés és a becsvágy. A történelmet, így a magyar történelmet is végig söpörtek háborúk, forradalmak. A magyar nép - amióta elnyomásban van - minden évszázadban megkísérelte kivívni a függetlenségét. Az elesettek vére mindig megtisztította az utána jövő generációkat, gondoljuk csak, Bocskai hajdúira, Rákóczi kurucaira, a '48-as hősekre, a kivégzett vértanúkra - akik választhaták volna szökést is, de nem tették, vállalták a halált az utókorért, értünk. Az első és második világháború hőseire, akik védtek a magyar hazát, s példát mutattak az eljövendő nemzedékeknek hazaszeretetből. Beszéde végén egy kérdést tett fel a hallgatóságnak s kérte, hogy erre mindenki magában adjon választ: az ötvenhatos hősök vére, vajon miért nem tisztította meg az utána jövő generációt?

A kiváló gondolatok után Fülöpné Vadon Erzsébet - semjéni református lelkész - elénekelt Koltay Gergely szerzeményét: A költő visszatér című dalt, zongorán kísérte Bacskai Csaba.

Erdei József - a gróf Wass Albert emléktársaság tagja - néhány gondolatban kifejtette, hogy Gyóni Géza volt az a költő, aki visszatért, verseivel, leveleivel, naplójával visszatért a frontról, noha ő maga már nem térhetett haza, mint ahogyan sokan mások sem térhettek haza, még üzenet, vagy gyásztávirat formájában sem. Gyóni Géza volt az a költő, aki egy fagyos éjjelen bekopogott egy ház ablakán, mondván, hogy: megjöttem... Ő volt az a lövészárokban harcoló katona, aki a golyózápor közepette sem feledte hazáját, szeretteit. Az emlékező szavak után az előadóművész szavalta a költő egyik legnagyobb versét: Csak egy éjszakára küldjétek el őket...

Ezt követően a - hozzátartozók nevében - Jáger Zsolt és Gergely Sándor, valamint a Magyar Igazság és Élet Pártja Karcsai Ifjúsági Tagozatának képviselői,

a Karosi Önkormányzat képviselői, az Etelköz - Karos Alapítvány képviselői, a Karosi Turul Hagyományörző Ifjúsági Egyesület képviselői és a Karosi Polgárőrség képviselői elhelyezték az emlékezés koszorúit.

A koszorúzás után a Dámóci aszszonykórus rövid műsorát hallgathatták meg az érdeklődők, majd a Vince Marianna megköszönte mindenkinek részvételt, aki ezen a délutánon ellátogatott a karosi templomba, hogy megemlékezzen az I. világháborúban elesett hősekről, és a Művelődési Házba invitálta a vendégeket egy kis vendégségre. A rendezvény hivatalos része a Szózat elénekésével zárult.

A kötetlen beszélgetés közben Pocsai Ferenc szólt az egybegyűltekhöz és a szomorú emlékü 2004. december 5-ei népszavazás kapcsán elmesélte Gulácsi Lajos munkácsi református lelkész történetét, aki még a gulágon is hű maradt hitéhez és feleségéhez, valamint a felesége is hű maradt hozzá, noha többször terjesztettek róluk álhíreket. A szovjet államosítás elől a lelkészlak pedig csak úgy tudott megmenekülni, hogy a hívek szép rendben tartották, mert abban az időben a templom volt az a hely, ahol az igazat mondták. A népszavazás eredménye azért is fájó, mert annak, a gulágot fenntartó hatalomnak csak egy borsónyi nagyságú helytartója, a korábbi KISZ titkár Gyurcsány Ferenc mondta azt, hogy a határon túli testvéreink nem kellenek és az elmúlt rendszerben szocializálódott tömegek, pedig elhitték a hazugságokat. A népszerű előadó Erdei József is szólt néhány szót a hallgatósághoz, kifejtve, hogy a magyar egyháztörténelem nagyjával milyen rúdul bánt a sors. Mondandóját átszötte ismertebb versek egy-egy soraival, majd elszavalta Sajó Sándor - Magyaroknak lenni, című költeményét.

Felejthetetlen élményben volt részük azoknak, akik ezen a borongós délutánon vették a fáradságot és ellátogattak a karosi templomba.

S mivel mással búcsúzhattunk volna a helyiektől, mint hogy: jövőre, ugyanitt.

Vajda Sándor

Ipolyság - Testvér-gyülekezeti találkozó

Immár hagyományossá vált, hogy a tavasz eljövetelével, amint újul a természet, testvér-gyülekezeti kapcsolatunkat is megújítjuk a perőcsényi gyülekezettel.

Míg lelkészünk a vámosmikolai gyülekezetben szolgált, gyülekezetünk tagjait nagy szeretettel várták a perőcsényi testvérek. A vámosmikolai istentisztelet után lelkészünk is megérkezett Ordasi János, perőcsényi lelkésszel. A későbbiekben a vámosmikolai testvérek közül is többen csatlakoztak hozzánk.

A közös istentiszteletre 11 órakor került sor. Ordasi János, köszöntötte az ipolysági gyülekezet jelenlévő tagjait, majd Viczencz Józsefné szavalta el, az erre az alkalomra írt versét. Az Igét Izszmán Jónás, ipolysági lelkipásztor hirdette a Zsoltárok könyvének 63-ik része alapján. Igehirdetésében buzdította a jelenlévőket, hogy sohasem a körülményekre, hanem Istenre kell tekinteni. A körülményekre nézve az ember elcsüggedhet, depresszióba eshet, de Istenre

figyelve megláthatjuk szabadítását. Ehhez azonban kell, hogy az ember vágyakozzon Isten közelségére. Példát ad erre Dávid, aki mint kiszikkadt kopár víztelen föld a vízre, úgy vágyakozott Isten jelenlétére. Úgy is itta magába Isten beszédét, mint kiszáradt föld az esőcseppeket. Ha így ragaszkodunk Isten Igéjének a megtartásához, kiárasztja ránk áldásait, és meglátjuk Őt munkálkodni.

Az igehirdetés után Ordasi Jánosné köszöntötte a gyülekezetet, és szívhez szóló beszédével biztatta a jelenlévőket, az ipolysági Gyülekezeti Központ építésére. Őt követte a helyi gondnok, Czimbó Géza igei biztatása: „Uram, te vagy Istenem! Magasztallak, dicsérem neved, mert csodákat vittél véghez.” Ézsaiás 25,1 Beszéde után átnyújtotta, a perőcsényi gyülekezet adományát, melyet a Gyülekezeti Központ építésére gyűjtöttek. (A vámosmikolai testvérek is támogattak bennünket. Adományukat még vámosmikolán átadták.)

Oros Zoltán, ipolysági gondnok köszöntötte a jelenlévőket az ipolysági gyülekezet nevében, és átadta gyülekezetünk szerény ajándékát a tiszteletes asszonynak.

Izsmán Jónás megköszönte a testvér-gyülekezet szíves adakozását, igaz testvéri szeretetét, majd gyülekezetünk ének csoportja két Istent dicsőítő énekkel szolgált a testvérek felé.

Az istentisztelet után szeretetvendégségre hívtak bennünket a testvérek, ahol a finom ételeket ízlelgetve, alkalom adódott a kötetlen beszélgetésre is.

Ebéd után megtekinthettük a nemrégiben megnyílt tájházat, majd a Művelődési Központban szervezett kiállítást, ami a helyi nyugdíjas klub tagjainak ügyes keze munkáját dicsérte.

A nap végén lelkiekből, testiekből és élményekből gyarapodva, a mielőbbi viszontlátásban reménykedve búcsúzott a két gyülekezet egymástól.

-i-

Vendégszeretet

Egyházmegyi közgyűlés Bésben

Április utolsó keddi délutánján (2008. április 29.) rendes közgyűlésre gyűlt össze Ungvidék reformátussága a bési gyülekezet templomában. A gyülekezeti küldöttek, -lelkészek, gondnokok, presbiterek, tanácsstagok, ez alaklommal értékelték a 2007. évet. Mártha Géza esperes igehirdetése, és Papp József egyházmegyei gondnok megnyitója után, az esperes úr beszámolóját hallgathattuk meg. Részletekbe menően beszélt egyházmegyénk elmúlt évről, dátum szerint lebontva az egyes eseményeket. A gyülekezeti statisztikák, egyházlátogatási jegyzőkönyvek is kiértékelésre kerültek. Sajnos az idén se számolhatott be gyarapodásról, egyházmegyénk lélekszáma újra fogyott. Reménységre az egyházmegyében folyó evangelizációs, gyerek és ifjúsági munka adhat okot.

Az esperesi beszámolót további jelentések is követték: Pándy Árpád az egyházmegye anyagi mérlegéről, Tarr Ferdinánd az elmúlt év missziós alkalmairól és Fülöp Angéla a sajtó helyzetéről jelentett. További fontos pontok és határozatok is megtárgyalásra kerültek

ezen a szinte maratonira nyúló délutánon.

Közben kétszer is élvezhettük a gyülekezet és a falu önkormányzatának vendégszeretetét. A szünetben a gyülekezet, a tanácskozás végeztével az önkormányzat vendégei lehettünk Bés újonnan épült, otthonos kultúrházában. Szinte a szemünk láttára vált valóra az, amit a Zsidókhoz írt levélben olvashatunk: „Az atyafiúi szeretet maradjon meg. A vendégszeretetről el ne felejtkezzetek, mert

ez által némelyek, tudtukon kívül, angyalokat vendégeltek meg.” (Zsid. 13,2). Annyiban szállhatunk vitába ezzel az igei kijelentéssel, hogy magunkat küldötteket, bizonyára nem tartjuk angyaloknak a szó szoros értelmében. Tágabb értelemben viszont elmondhatjuk, hogy olyan követek lehettünk, akiket *némely bésiek* királyi vendégségben részesítettek. Külön köszönjük mindezt Véghné Pándy Etelka református lelkésznek és Titka Vilmos polgármesternek.

-tf-

A JÓ PÁSZTOR HÁZA adakozás

- MvDr. Molnár László és cs., Perény-Chím 500,-Sk
- Ráthy Sándor, Perény-Chím 500,-Sk

Mindazok életére Isten áldását kérjük, akik adományaikkal eddig is hozzájárultak ahhoz, hogy minél közelebb jussunk célunk eléréséhez.

Bankszámla számunk: 0552044933/0900,
SLSP, a.s., pob.Král.Chlmeč Címünk: Dobry Pastier n.o.,
Kostolná 216/3,076 51 Pribenik

A Kárpát-medence Reformátussága

Bibliát ajándékozik a Rimaszombati Református Egyházközség (2008-06-04)

A rimaszombati református egyházközség presbitériuma szeretné intenzívebbé tenni a kapcsolatot a hívekkel, s erre remek alkalmat kínál az idei év, amelyet a katolikus, a református és az evangélikus egyház a Biblia évének nyilvánított.

A legutóbbi népszámláláskor derült ki, hogy Rimaszombatban több mint 2000 ember vallja magát reformátusnak, de csak 400-500 hívő jár rendszeresen istentiszteletre, ezért szeretnék ezeket az embereket is megszólítani. Úgy döntöttek, hogy minden, magát reformátusnak valló hívőt megajándékoznak a Biblia egy példányával - tájékoztatott Bán Zoltán gondnok. Ez a lehetőség egyúttal alkalmat nyújt adatgyűjtésre is, és egy nyilvántartási lapot is kitöltetnek az érdeklődőkkel, akik a lelkeszi hivatalban is átvehetik az év folyamán a könyvet, vagy jelentkezhettek az alábbi elérhetőségeken: Református Lelkeszi Hivatal, Fő tér 16/a, tel: +421-47-56-21-945, +421-905-479-155, e-mail: kovacs.ildiko@reformata.sk. A gondnok címe: simalap@azet.sk, tel: +421-905 973 750. A kapcsolattartás javítása céljából elindítottak egy honlapot (www.picasaweb.google.com/rsreformatus), amelyen szintén napi információkkal szolgálnak az egyházközség minden napjairól. Május közepén kirándulást is szerveztek, amelynek célpontja Sárospatak, Gönc és Vizsoly voltak, azok a helységek, amelyek fontos szerepet játszottak a magyar nyelvű Biblia létrejöttében. A kiránduláson résztvettek a frissen konfirmált fiatalok is. Ősszel, a reformáció emléknapi tiszteletére konferenciát terveznek, amelynek a szervezésébe szeretnék bevonni a régió lelkészeit is. (forrás: felvidek.ma)

Ásatások folynak Drávaszög legrégebbi templomában (2008-05-23)

Régészeti és feltárási munkák folynak a több száz éves hercegszölösi református templomban. A Drávaszög egyik legrégebbi és leghíresebb templomának ásatási munkálatai 2001-ben kezdődtek el, az akkori magyar és horvát kormány által delegált szakemberek vezetésével. A most zajló munkálatok már a templombelső eredetét hivatott feltárni. A kutatás eredményes, hiszen előkerültek a templom eredeti alapkövei.

A Drávaszög egyik legrégebbi és legnevezetesebb temploma Hercegszölösön áll. Tornyának alapjait állítólag a rómaiak rakták le Krisztus után 300 körül. Annyi bizonyos, hogy a településnek a 16. században tágas temploma volt, mert 1576. augusztus 16-án és 17-én itt gyűlt össze az a negyven prédikátor, akik zsinatjukon fontos egyházi törvényeket alkottak. A templomot műemlékké nyilvánították, felújítása előtt a régészek azon fáradoztak, hogy eredeti állapotába állítsák helyre a templomot.

"A feltáró ásatások első fázisa még 2001-ben kezdődött, magyarországi szakemberek segítségével. Akkor jöttünk rá, hogy a templom még sok titkot rejt. Az ásatások eredménye, hogy a mostani templom 13 századi alapokra épült, amelyet a 15. században kibővítettek, az ablakokat pedig csak a 18.-19. században építették be. Most végezzük a feltárási munkák második részét, hogy pontosan bemérjük az eredeti alapokat, amely úgy látszik, hogy négyszög alakú volt. Tehát a mostani és a 2001-es kutatás eredményét összevetve fogjuk engedélyezni a templom végső felújítását" - mondja Ratko Ivanusec, a Kulturális Minisztérium északi kirendeltségének archeológusa. A három stílust ötvöző (román, gótikus, és barokk) református templom újjáépítését ugyan már évek óta tervezik, a tényleges felújítás időpontja azonban még ismeretlen. Lassan haladnak az épület eredeti alapjainak feltárási irányuló munkák, emellett pedig a még hiányzó pénzeszközök is hátráltatják "zsinat templomának" is nevezett épület teljes felújítását. "Az idei évre a kulturális minisztérium csupán 150.000 kunát ítelt meg a hercegszölösi templom felújítására, habár az anyagokat a fa és cserepeket már a tavalyi támogatásból megvásároltuk, de kétség kívül, hogy ez a pénz a teljes tető lebontásához és egy új tető felépítéséhez nem elég" - hangsúlyozta Varga György, a hercegszölösi egyházközség lelképásztora. A református egyház történelméből eddig is tudtuk, hogy Hercegszölös fontos helység, mivel itt volt megtartva a hercegszölösi zsinat és itt lett megfogalmazva a hercegszölösi kánonok, de építészeti szempontból csak a kutatások folyamán derült ki, hogy valójában sokkal régebbi templomról van szó. Az eddigi feltárások azt bizonyítják, hogy a horvátországi Baranya legrégebbi templomáról van szó, amely a XII-XIII. század folyamán épülhetett. (forrás: DunaTV)

Áldás

Szeretem ezt a fogalmat. Különösen, amit magában hordoz, ha megtöltődik tartalommal. Szinte a bőség zavarában vagyok, ha fel kell sorolnom, hogy mi az, ami áldás számunkra ebben a földi létben:

- a napsugár, mely éltet
- a család, mely értelmet ad minden napjaink küzdelmeinek
- a szerető párom, akiért érdemes és jó élni
- a gyermekeim, unokáim, akikben tovább élhetek
- a rokonságom, akik együtt éreznek velem
- a barátaim, akikre a bajban is számíthatok
- a jóindulatú embertársaim, akikkel a közös munka és egymás segítése öröm
- a hitem és jószívű hittestvéreim
- a szomszédaim, akiknek ha reggelente átköszönök, vidámabban kezdődik a napom
- az egészségem, ha odamehetek, és azt tehetem, amihez kedvem van
- a módom és igényem a lelki és szellemi fejlődésre, hogy javára lehessen környezetemnek
- a tisztességes otthonom, ahol emberhez méltóan telhetnek napjaim és éveim
- a munkahelyem, ahol biztosítva van a megélhetésem
- a hosszú életkor, ha megérhetjük és élvezhetjük a nyugdíjkor csendes örömeit
- a békesség, ha nem kell rettegnem saját és szeretteim életéért
- az évente megújuló természet, ha pompáznak a virágok és a fák, csicsergnek a madarak, és minden úgy történik, ahogy annak lennie kell.

Mindezek a tényezők egyenként is forrásai ezernyi örömezésnek életünk folyamán, bár összességében ez nem egyéb, mint harmonikus emberi élet. Olyan magától értetődő természetes dolgok ezek, mint a lélegzés, mégsem elérhető mindenki számára. Örülünk tehát, és adjunk hálát Istennek érte naponta, ha olyan szerencsések vagyunk, hogy mindezeket megélhetjük, és ezáltal kiteljesedhet az életünk. Mert élni szép, és akkor vagyunk legközelebb Istenhez, ha mindezeket úgy fogadjuk áldásként hálával, hogy lelkünkben dalol a jókedv.

Demés Tiborné, Szürnyeg

Erdélyi körút- avagy egyenesen a gudun át

Ezt látni kell! Talán így tudnám leg-rövidebben leírni azt a hetet (május 26-június 1.), amikor többedmagammal egy Erdélyi körúton vehettem részt. Csodálatos dolgok - természeti szépség, építészeti remekművek (és néhány kevésbé remek modern), vacak, és néhány jó út, és még sok más- tapasztalhattunk meg. Mi is történt egy hét alatt? Próbálok röviden összefoglalni.

Hétfő: Reggeli rövid ismerkedés után nekivágunk a hosszú útnak és néhány megállóval (Vásárosnamény, Válah, Zilah) elérjük Erdély legnagyobb városát, **Kolozsvárt**. Városnéző körutunkon elsőként a Farkas utcai református templomot látogatjuk meg, amely előtt Fadrusz

Farkas utcai templom

János Szent György szobra - az eredeti Prágában - a belső falakon körös-körül híres erdélyi családok címerei vannak elhelyezve. A Szarvas-házban működött Heltai Gáspár nyomdája, itt született Bocskai István, na és persze Mátyás ki-

Mátyás király szülőháza

rály! Az ő szülőházát is megnéztük! Sajnos Mátyás király szobrát csak állványzat mögött láthattuk, mivel felújítják.

Kedd: Nagyenyed. Gondolta volna valaki, hogy képesek templomban embe-
reket égetni? Éppen egy ásatás folyik a református vártemplomban. Nyolcszáz

Nagyenyed

emeri csontvázat tártak fel idáig. Mitől vártemplom egy vártemplom? Körül van véve várfallal. A „Nagyenyedi két fűzfa” című Jókai elbeszélést bizonyára sok olvasónk ismeri. Ma is működik magyar református középiskola a városban. **Gyulafehérvár.** Élhet egy városban belül egy másik város? Igen, nagyon is! Ez volt az érzésem, amikor belépünk a vár területére. Bár a vár egy része még most is katonai célokat szolgál, nem látogatható, de

Gyulafehérvár várkapuja

volt mit nézni így is. Most csak a római katolikus székesegyházat említem meg, ami Erdély legjelentősebb román kori épülete, és nem tévedés, 700 évig épült! **Nagyszeben.** Láttak már szemre hasonlító ablakokat a tetőn? Én ott láttam életemben először. A szépen felújított óvárosban több évszázados épületek között sétáltunk. Itt van nem csak Erdély, de

Nagyszeben főterén

egész Románia legrégebbi vashídja is. És ez a város volt évszázadokon keresztül az itt élő századok szellemi központja, s ma is német középiskola, valamint evan-

Nagyszebeni látkép

gélikus teológia jelzi a nagy múlt jelenlétét.

Szerda: A legnyugisabbra tervezett napon először az egyik legmagyarabb várost, **Kézdivásárhelyet** látogattuk meg. Elég annyit mondani, hogy Gábor Áron, és

Kézdivásárhely, Gábor Áron szobra előtt

már mindenkinek a fülébe cseng a jól ismert dallam arról a bizonyos rézagyúról, ami fel van virágozva. A nagyszerű Vigadó épülete mellett egy sor sajátos udvarház szegélyezi a főteret.

Csomakőrös- Kőrösi Csoma Sándor szülőfaluja. A nagy utazó. Tibet történe-

Kézdivásárhely, műemlék ház

tének, földrajzát és irodalmát dolgozta fel, és összeállított egy harmincezer szóból álló szójegyzéket is, az első tibeti angol szótárt.

Csomakőrös református temploma és az utazó szobra

Zágon, Mikes birtok. Ezután következett az az útszakasz, amelyen még vezetünk, nt. Csoma László sem járt még. A falusiak szerint van ott egy- két gudu (gödör), de bé van töltve kavicssal, és egy kicsit komplikált odatalálni. Biztos, ami biztos alapon azért kivezettek a faluból. A térképünkön szépen sárgával kijelölt utunk soha nem látott aszfaltot. Útjelző tábla bezzeg volt bőven. Ezeket egy-

Zágon Mikes kúria előtt

szerűen az út mellett álló fára, vagy karóra szögezték fel.

A bétöltött gudu

Prázsmáron, Erdély legnagyobb erődtemploma áll, amelyet a betelepült német lovagrend építtetett a 13. századtól. A templomot körülvevő falban berendezett iskola, konyha, kis helyiségek az élelem tárolására stb. Ha megtámadták őket, szépen beköltöztek, és ott folytatták életüket. Közel ötvenszer ostromolták tatár, török, kozák és moldvai seregek, de csak Báthori Gábor erdélyi fejedelemnek sikerült bevennie.

Prázsmár templomerődjének bejárata

A templom erődje és belseje

Brassó. Már messziről szembetűnt a hegyoldalban elhelyezett Brassó felirat. Mint Hollywoodban. Fekete-templomba nem sikerült bejutnunk, kicsit későn értünk oda, de városnéző körutunk itt sem maradhatott el. Ez a város volt, és maradt Erdély második száz nagyvárosa, amelynek reformátora, Johann

A Fekete templom Brassóban

Honterus örökségét nem csak a templom melletti bronzszobra hirdeti, hanem az általa alapított és máig fennálló né-

Brassó - Városháza szökőkúttal

met alap és középiskola is. A nagyszerűen felújított történelmi levegőjű főtér és sétáló utca tele volt szabadidejüket töltő emberekkel. A nagyszerű épületek a Monarchia 19. századi gazdasági erejéről árulkodnak.

-folytatás a következő számban-

*Fülöp Angéla
fotók: Csoma L.*